

การติดตามผลการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาครูแกนนำวิชาภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบภายใต้
แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งของศูนย์เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ
A FOLLOW-UP STUDY ON THE TRAINING OF UPPER SECONDARY
SCHOOL ENGLISH MASTER TEACHERS IN THE UPGRADING OF
TEACHER QUALIFICATION THROUGH THE WHOLE SYSTEM PROJECT
(UTQ) UNDER “THE STRENGTH OF THAILAND” SCHEME,
THE NORTHERN HIGHER EDUCATION INSTITUTION NETWORK

อารีรักษ์ มีแจ่ม¹

Areerak Meejang

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาครูแกนนำ (Master Teachers) วิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งของศูนย์เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) ลักษณะของการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ 2) ระดับของการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมในแต่ละโมดูลไปใช้ และ 3) ความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรมในภาพรวม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในเขตจังหวัดภาคเหนือผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรพัฒนาครูแกนนำวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งหมด 3 รุ่น จำนวน 163 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรพัฒนาครูแกนนำวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ตามลักษณะเป้าหมาย ครูที่เข้ารับการอบรมมีการนำความรู้จากการฝึกอบรมในเกือบทุกโมดูลไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก ยกเว้นโมดูล 8 การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ครูมีการนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบปัญหา และอุปสรรคในการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการฝึกอบรมครั้งต่อไป

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารีย์ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

Abstract

This survey research aimed to follow up the training impact of upper secondary school English master teachers in the Upgrading of Teacher Qualification through the Whole System Project (UTQ) under “The Strength of Thailand” scheme, in the following areas; 1) the application of knowledge obtained from the training program, 2) the level of knowledge application in each module, and 3) teachers’ opinions on the overall training program. The participants in the study were 163 upper secondary school English master teachers in the northern provinces participating in the training. The research instrument was a questionnaire consisted of multiple-choice questions, Likert-type scale questions, and open-ended questions. The accumulated data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The findings revealed that the teachers had multiple ways of applying the knowledge gained from the training. They reported maximum use of knowledge from every training module except Module 8: Developing additional courses for upper secondary school education level which was rated at a moderate level. Problems and obstacles in applying the knowledge were also presented together with some recommendations on future training.

บทนำ

สืบเนื่องมาจากรัฐบาลภายใต้การนำของ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรีคนที่ 27 ของประเทศไทย (ธันวาคม 2551-สิงหาคม 2554) ได้กำหนดนโยบายพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ของประชาชนชาวไทยบนพื้นฐานหลัก ตาม แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง โดยในส่วนของ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระหว่างปีงบประมาณ 2553 – 2555 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มีโครงการ ยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาครูดี ครูเก่งที่มีศักยภาพให้เป็นแกนนำในการ พัฒนายกระดับคุณภาพครูซึ่งจะก่อให้เกิดการ พัฒนาที่ยั่งยืน และเพื่อยกระดับคุณภาพครูให้มี คุณภาพ คุณธรรม สามารถจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนสูงขึ้น (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร, 2553)

การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ใน ปีงบประมาณ 2553 ชั้นแรกสำนักงานคณะกรรมการ การการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประเมินสมรรถนะครูแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อจัดระบบพัฒนา สมรรถนะรายบุคคลและดำเนินการพัฒนาให้ เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และศักยภาพ ของแต่ละคน โดยผลของการประเมินสมรรถนะมิได้ มีผลเสียต่อการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การเลื่อน วิทยฐานะ การพิจารณาความดีความชอบ รวมทั้ง มิได้มีผลเสียต่อสิทธิประโยชน์ที่พึงจะได้รับแต่อย่างใด ครูที่มีผลประเมินในระดับสูงจะได้รับการพัฒนา โดยหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานและสถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยมี ศูนย์ภูมิภาคและศูนย์เครือข่ายเป็นผู้ดำเนินการ ฝึกอบรม สำหรับศูนย์เครือข่ายภาคเหนือ นั้น คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรได้รับมอบหมาย ให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการฝึกอบรมดังกล่าว ซึ่ง ในหลักสูตรพัฒนาครูแกนนำ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการ

คัดเลือกครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนอยู่ในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ ตาก พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ และอุทัยธานี เข้ารับการอบรม จำนวน 163 คน แบ่งการอบรมเป็น 3 รุ่น ระยะเวลาการอบรมรุ่นละ 5 วัน ดังนี้ รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 13-17 สิงหาคม 2553 รุ่นที่ 2 วันที่ 18-22 สิงหาคม 2553 และรุ่นที่ 3 วันที่ 23-27 สิงหาคม 2553 หลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมพัฒนาขึ้นโดยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื้อหาหลักสูตรประกอบด้วยความรู้ที่สำคัญสำหรับครูภาษาอังกฤษแบ่งเป็น 8 โมดูล คือ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553)

โมดูล 1 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูล 2 การพัฒนาทักษะการคิดในการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูล 3 มุมมองใหม่ในการสอนทักษะการฟังระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูล 4 มุมมองใหม่ในการสอนทักษะการพูดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูล 5 มุมมองใหม่ในการสอนทักษะการอ่านระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูล 6 มุมมองใหม่ในการสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูล 7 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โมดูล 8 การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เมื่อเสร็จสิ้นการอบรม ได้มีการประเมินผลการฝึกอบรมโดยการทดสอบวัดความรู้หลังการอบรม พร้อมทั้งสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ ความพึงพอใจ

ต่อคณะวิทยากร ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งจากการประเมินผลการอบรมพบว่า ในด้านความรู้ ผู้เข้าอบรม จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 มีผลการประเมินความรู้อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 17.18 มีผลการประเมินความรู้อยู่ในระดับดี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 33.74 มีผลการประเมินความรู้ในระดับปานกลาง และจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.29 มีผลการประเมินความรู้ในระดับผ่าน ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการ ด้านวิทยากร และประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (สำราญ มีแจ้งและคณะ, 2553)

การประเมินผลการฝึกอบรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วข้างต้น เป็นวิธีการที่กระทำกันภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมโดยทั่วไป ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนะว่า ควรมีการติดตามผลการฝึกอบรมซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้เข้ารับการอบรมเดินทางกลับไปปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้วระยะหนึ่ง เพื่อดูว่าเมื่อได้รับการอบรมแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้มากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคใดที่ทำให้ไม่สามารถนำผลที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ได้ทั้งหมด เพื่อติดตามให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้เข้ารับการอบรม หรือนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนการอบรมครั้งต่อไปได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริงและเป็นไปตามความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม หรือหน่วยงานอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังจะช่วยกระตุ้นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอีกด้วย (ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2533 อ่างถึงในพัชรภรณ์ วิไลวงศ์, 2550; สุวจิณา รัตนภุมมะ, 2537; อารีรักษ์ มีแจ้ง และ สิริพร ปาณาวงษ์, 2553)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ
ดำเนินการติดตามผลการฝึกอบรมตามโครงการ
ดังกล่าว ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จะเป็นประโยชน์
สำหรับบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ
ฝึกอบรม ทั้งผู้ พัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารโครงการ
วิทยากร และผู้บริหารในระดับสูง ทั้งยังสามารถเป็น
ตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรและ
โครงการฝึกอบรมด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อติดตามผลการฝึกอบรมหลักสูตร
พัฒนาครูแกนนำ วิชาภาษาอังกฤษระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในโครงการยกระดับคุณภาพ
ครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งของ
ศูนย์เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ ใน
ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของการนำความรู้ที่ได้จากการ
ฝึกอบรมไปใช้
2. ระดับของการนำความรู้ที่ได้จากการ
ฝึกอบรมในแต่ละโมดูลไปใช้
3. ความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรมใน
ภาพรวม

วิธีการศึกษา

ในการดำเนินงานติดตามผลการฝึกอบรม
หลักสูตรพัฒนาครูแกนนำ วิชาภาษาอังกฤษระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในโครงการยกระดับคุณภาพ
ครูทั้งระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งของ
ศูนย์เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ ผู้วิจัยได้
ดำเนินการตามรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายในเขตจังหวัดภาคเหนือที่เข้ารับการ
อบรมหลักสูตรพัฒนาครูแกนนำ วิชาภาษาอังกฤษ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับศูนย์เครือข่าย

สถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือ ทั้งหมด 3 รุ่น จำนวน
163 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสอบถามการติดตามผลการฝึกอบรมหลักสูตร
พัฒนาครูแกนนำ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย
3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน
2 ข้อ

ตอนที่ 2 การนำความรู้ที่ได้จากการ
ฝึกอบรมไปใช้ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ

2.1 ลักษณะของการนำความรู้ที่ได้จาก
การฝึกอบรมไปใช้ มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ
จำนวน 10 ข้อ

2.2 ระดับของการนำความรู้ในแต่ละ
โมดูลไปใช้ มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ
จำนวน 8 ข้อ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบ
สอบถามที่มีต่อการฝึกอบรมในภาพรวม มีลักษณะ
เป็นแบบปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. จัดส่งแบบสอบถามติดตามผลการ
ฝึกอบรมไปยังผู้เข้ารับการอบรมทางไปรษณีย์
ภายหลังจากเสร็จสิ้นการอบรมไปแล้ว 3 เดือน และ
กำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมส่งข้อมูลกลับภายใน
ระยะเวลา 1 เดือน

2. โทรศัพท์ และส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์
พร้อมแบบสอบถามตามที่อยู่ของผู้เข้ารับการอบรมได้
ให้ไว้ระหว่างการอบรมเพิ่มเติมสำหรับผู้ที่ไม่ตอบ
แบบสอบถามกลับคืนในระยะเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำ
การวิเคราะห์ด้วยวิธีการหาค่าความถี่ และร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จาก
การฝึกอบรมไปใช้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น
นำมาวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ลักษณะของการนำความรู้ที่ได้จาก
การฝึกอบรมไปใช้ ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการหา
ค่าความถี่ และร้อยละ

2.2 ระดับของการนำความรู้ที่ได้จากการ
ฝึกอบรมในแต่ละโมดูลไปใช้ ทำการวิเคราะห์ด้วย
วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นจึงนำ
ค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายที่
กำหนดไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง มี
การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง มี
การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง มี
การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง มี
การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง มี
การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบ
แบบสอบถามที่มีต่อการฝึกอบรมในภาพรวม ทำ
การวิเคราะห์โดยการสร้างข้อสรุปอุปนัย

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งประเด็น
นำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถามที่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรพัฒนา
ครูแกนนำ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลาย ของ ศูนย์เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา
ภาคเหนือ ในโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ
ตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง มีรายละเอียดของผู้
เข้ารับการอบรมที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูสอนวิชาภาษา
อังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 163
คน แยกเป็นเพศหญิง 140 คน คิดเป็นร้อยละ
85.89 เพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ
14.11 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ
ปริญญาโท จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 58.28
ปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 41.72

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การนำความรู้ที่
ได้จากการฝึกอบรมไปใช้

2.1 ลักษณะของการนำความรู้ที่ได้จากการ
ฝึกอบรมในแต่ละโมดูลไปใช้

ตาราง 1 ร้อยละของลักษณะการนำความรู้
จากการฝึกอบรมไปใช้

ที่	รายการ	ร้อยละ	อันดับ
1	ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง	96.6	1
2	ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน	74.6	4
3	ชุดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในโรงเรียนต่างโรงเรียน	79.7	3
4	ใช้ในการเป็นวิทยากรอบรมครู	27.1	7
5	ใช้ในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ	20.3	9
6	เป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษาเพื่อหาความเข้าใจหรือเรียนรู้ในเรื่องที่ได้รับอบรม ให้มากยิ่งขึ้น	67.8	5
7	จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ให้กับครูท่านอื่นๆ	23.7	8
8	ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูท่านอื่นๆ	66.1	6
9	ใช้ปรับปรุงการประเมินผลการเรียนการสอนของตนเอง	81.4	2
10	อื่นๆ	0	10

จากตาราง 1 พบว่าครูระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ตาม
ลักษณะเป้าหมาย โดยลักษณะของการนำความรู้ไป
ใช้ในลำดับที่สูงที่สุดสามลำดับแรกคือ ใช้ในการ
พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง (ร้อยละ
96.6) ใช้ปรับปรุงการประเมินผลการเรียนการสอน
ของตนเอง (ร้อยละ 81.4) และพูดคุย/แลกเปลี่ยน
เรียนรู้กับเพื่อนครูในโรงเรียน/ต่างโรงเรียน
(ร้อยละ 79.7)

2.2 ระดับของการนำความรู้จากการ ฝึกอบรมในแต่ละโมดูลไปใช้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของระดับการนำความรู้ในแต่ละโมดูลไปใช้

ที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	โมดูล 1 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	3.73	.61	มาก
2	โมดูล 2 การพัฒนาทักษะการคิดในการสอนภาษาอังกฤษ	3.81	.78	มาก
3	โมดูล 3 มุมมองใหม่ในการสอนทักษะการฟัง	3.53	.80	มาก
4	โมดูล 4 มุมมองใหม่ในการสอนทักษะการพูด	3.69	.77	มาก
5	โมดูล 5 มุมมองใหม่ในการสอนทักษะการอ่าน	3.98	.75	มาก
6	โมดูล 6 มุมมองใหม่ในการสอนทักษะการเขียน	3.58	.79	มาก
7	โมดูล 7 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนภาษาอังกฤษ	3.66	.90	มาก
8	โมดูล 8 การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม	3.46	.95	ปานกลาง
	รวม	3.68	.59	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ในภาพรวมครูระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายมีการนำความรู้จากการ
ฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก แต่เมื่อ
พิจารณาเป็นรายโมดูลพบว่า โมดูล 8 การพัฒนา
หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ครูระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลายมีการนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.46$, S.D. = .95)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
ปลายเปิดของครูที่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตร
พัฒนาครูแกนนำ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะและ
ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการ
ปฏิบัติงาน ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไป
ประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงแผนการสอนให้

เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ประยุกต์ใช้
กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับ
ความสนใจของนักเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ
ครูกลุ่มสาระต่างประเทศด้วยกัน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้
ในกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อ
ปรับการวัดและการประเมินผล นำมาใช้ในการ
ทำงานวิจัยในชั้นเรียน ปรับบรรยากาศการเรียน
การสอนในห้องเรียนให้น่าเรียน มีกิจกรรมที่
น่าสนใจและพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ด้านตัวอย่างผลงานที่ผู้เข้ารับการอบรมได้
นำความรู้จากการเข้ารับการอบรมมาประยุกต์ใช้มี
ดังนี้คือ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น
กระบวนการคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่
เน้นการพัฒนา 4 ทักษะ คือ การพูด การฟัง การ
อ่านและการเขียน การสอนโดยใช้แผนที่ความคิด
(Mapping Concept) การบริหารจัดการในห้องเรียน
การทำโครงการ เช่น Festival around the World,
Local Festival การนำตัวอย่างกิจกรรมการเรียน
การสอนจากการนำเสนอของวิทยากรมาใช้ในการ
เรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่
หลากหลาย เช่น เกม การสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์
ต่างๆ

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการนำความรู้ที่
ได้รับจากการเข้ารับการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการ
ปฏิบัติงาน ผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นดังนี้คือ
พื้นฐานความรู้ของนักเรียนต่ำและมีความแตกต่างกัน
เป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เวลาในการเรียนสาระภาษาอังกฤษตามหลักสูตร
ใหม่น้อยลง ทำให้เวลาในการพัฒนาทักษะไม่
เพียงพอ ภาระงานที่นอกเหนือการสอนของครูมาก
เกินไปทำให้เบียดบังเวลาในการเตรียมการสอน
ข้อจำกัดเรื่องเทคโนโลยีในโรงเรียน สื่อบางอย่างจึง
ไม่สามารถใช้ได้

ด้านข้อเสนอแนะในการจัดการอบรมใน
ครั้งต่อไป ผู้เข้ารับการอบรมต้องการให้จัดการอบรม
ในประเด็นหัวข้อ ต่อไปนี้ เทคนิคการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การพัฒนาผลงาน
วิชาการ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในแต่ละ
ทักษะ รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์ในการวัด
การสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
แนวโน้มการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในอนาคต
การผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ และสื่อการเรียนการสอน
โดยใช้เทคโนโลยี ส่วนลักษณะการจัดอบรมควร
ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ
และการอภิปรายร่วมกันโดยเน้นการฝึกปฏิบัติให้
มากกว่าส่วนอื่น วิทยากรควรเป็นผู้ที่มีความ
สามารถในการถ่ายทอดความรู้ และควรมีวิทยากรที่
เป็นเจ้าของภาษาร่วมด้วย และไม่ควรถอดอบรม
หลายหัวข้อเกินไป ควรเน้นเฉพาะที่จะสามารถ
นำไปใช้ในห้องเรียนได้จริง

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถ
นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากการดำเนินงานติดตามผลการ
ฝึกอบรมพบว่า ในภาพรวม ผู้เข้ารับการอบรมได้
นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ตามลักษณะ
เป้าหมาย โดยลักษณะที่นำไปใช้มากที่สุดสาม
ลำดับแรก คือ ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการ
สอนของตนเอง (ร้อยละ 96.6) ใช้ปรับปรุงการ
ประเมินผลการเรียนการสอนของตนเอง (ร้อยละ
81.4) และพูดคุย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูใน
โรงเรียน/ต่างโรงเรียน (ร้อยละ 79.7) ข้อค้นพบ
ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการ
ฝึกอบรม ทั้งนี้เพราะวัตถุประสงค์หนึ่งของการ
ฝึกอบรมคือ เพื่อยกระดับคุณภาพครูให้มีคุณภาพ
คุณธรรม สามารถจัดการเรียนการสอนตาม
หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นครสวรรค์, 2553) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการ
ประเมินภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับ
การอบรมมีความคิดเห็นว่าได้รับความรู้จากการ

ฝึกอบรม เกิดความมั่นใจในการจัดการสอน เห็น
แนวทางในการนำไปปฏิบัติ และจัดการเรียนการ
สอนในระดับมาก (สำราญ มีแจ้ง และคณะ, 2553)

2. จากการดำเนินงานติดตามผลการ
ฝึกอบรมในภาพรวมที่พบว่า ครูระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายที่เข้ารับการอบรมมีการนำความรู้จากการ
ฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$,
S.D. = .59) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายโมดูลพบว่า
โมดูล 8 การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ครู
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีการนำความรู้ไปใช้ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = .95) ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจากคณะผู้จัดทำหลักสูตรซึ่งประกอบไปด้วย
อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการ
ผลิตครูภาษาอังกฤษ และผู้แทนจากสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้ที่มีความ
เชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการ
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง จึงมี
ความเข้าใจปัญหาและความต้องการของครูเป็น
อย่างดี ดังนั้นจึงเห็นว่า ในภาพรวมเนื้อหาของโมดูล
ต่างๆที่บรรจุอยู่ในหลักสูตรครอบคลุมองค์ความรู้
ต่างๆที่ครูภาษาอังกฤษต้องใช้ในการจัดการเรียน
การสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินภายหลัง
เสร็จสิ้นการอบรมที่ผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็น
ว่าหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาของหลักสูตร
ครอบคลุมสมรรถนะที่สำคัญของครูภาษาอังกฤษ
(สำราญ มีแจ้งและคณะ, 2553) เมื่อความรู้ที่ครู
ได้รับสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติจริง ครูจึงสามารถ
นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก โดยเฉพาะใน
ปัจจุบันการจัดการศึกษาของประเทศเน้นการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะการคิด มุ่ง
พัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้
อย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องอาศัยการจัดการเรียนการสอน
ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณสมบัติเหล่านี้ให้เกิดขึ้นในตัว
ผู้เรียน ส่วนที่พบว่า โมดูล 8 การพัฒนาหลักสูตร
รายวิชาเพิ่มเติม ครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี
การนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่

สอดคล้องกับผลการประเมินความเหมาะสมของ
หลักสูตรที่ผู้เข้ารับการอบรมแสดงความคิดเห็นว่า
เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก
ประเด็นดังกล่าวอาจเกิดจากการที่ผู้เข้ารับการอบรม
ตระหนักดีว่า ความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่ง
สำคัญสำหรับครู เพราะเป็นหนึ่งในมาตรฐานวิชาชีพ
ที่กำหนดไว้ว่าครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา
หลักสูตร (ราชกิจจานุเบกษา, 2549) แต่ในทาง
ปฏิบัติ งานของครูจะเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
มากกว่าการพัฒนาหลักสูตร

นอกจากนี้แล้วในการพัฒนาหลักสูตรที่
กระทำกันอยู่ตามโรงเรียน มักจัดทำในรูปแบบของ
การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะ
แต่งตั้งผู้รับผิดชอบเป็นคณะ และรายบุคคล ครูที่
ไม่ได้รับการแต่งตั้งจึงไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนา
หลักสูตร ด้วยเหตุนี้ครูจึงรายงานว่านำความรู้ใน
ด้านนี้ไปใช้ในระดับปานกลาง

3. จากการสรุปความคิดเห็นต่อผลการ
ฝึกอบรมของครูที่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตร
พัฒนาครูแกนนำ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายที่พบว่า ในด้านการนำ
หลักการ ทฤษฎี ทักษะและความรู้ที่ได้รับจากการ
อบรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้เข้ารับการ
อบรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา
ปรับปรุงแผนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทที่
เปลี่ยนแปลงไป ประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนให้ตรงกับความสนใจของนักเรียน
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูกลุ่มสาระต่างประเทศ
ด้วยกัน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมการ
เรียนการสอน และการพัฒนาสื่อ ปรับการวัดและ
การประเมินผล นำมาใช้ในการทำงานวิจัยในชั้น
เรียน ปรับบรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียน
ให้นักเรียน มีกิจกรรมที่น่าสนใจ และพัฒนาผู้เรียน
ตามศักยภาพ

ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับการที่ผู้เข้ารับการ
อบรมประเมินตนเองว่า ได้นำความรู้จากการฝึก

อบรมไปใช้ในระดับมาก และสะท้อนว่าผู้เข้ารับการ
อบรมสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติให้สอดคล้อง
คล้อยกับงานในหน้าที่ได้จริง โดยจะเห็นได้จาก
ตัวอย่างผลงานที่ผู้เข้ารับการอบรมตอบมาในแบบ
สอบถามปลายเปิด เช่น การเขียนแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด การจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา 4 ทักษะ คือ การพูด
การฟัง การอ่าน และการเขียน การสอนโดยใช้แผนที่
ความคิด (Mapping Concept) การบริหารจัดการ
ในห้องเรียน การทำโครงการ เช่น Festival around
the World, Local Festival เป็นต้น

ส่วนด้านปัญหาและอุปสรรคในการนำ
ความรู้ที่ได้รับจากการเข้ารับการอบรมไป
ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่ผู้เข้ารับการอบรม
ประสบ ได้แก่ พื้นฐานความรู้ของนักเรียนต่ำและมีความ
แตกต่างกันเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน เวลาในการเรียนสาระภาษาอังกฤษ
ตามหลักสูตรใหม่น้อยลงทำให้เวลาในการพัฒนา
ทักษะไม่เพียงพอ ภาระงานที่นอกเหนือการสอน
ของครูมากเกินไปทำให้เบียดบังเวลาในการ
เตรียมการสอน ข้อจำกัดเรื่องเทคโนโลยีในโรงเรียน
สื่อบางอย่างจึงไม่สามารถใช้ได้ ข้อมูลต่างๆเหล่านี้
สอดคล้องกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ในประเทศไทยซึ่งนักการศึกษาหลายท่าน อาทิ
Rujikietgumjorn and Pojananon (1993 อ้างถึงใน
Toh, 2000) Biyaem (1997 อ้างถึงใน Wiriyachitra,
2002) Jarvis and Atsilarat (2004 อ้างถึงใน
Graham, 2009) Foley (2005) และ Baker (2008)
ได้แสดงทัศนะว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป และ
บางปัญหา เช่น ความรู้ของนักเรียนต่ำ ครูมีภาระ
งานทั้งการสอนและงานอื่น ๆ มากเกินไป ขาดแคลน
เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอ จะพบมากใน
โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล โรงเรียนประจำอำเภอ
ขนาดเล็ก หรือโรงเรียนประจำตำบล ซึ่งเมื่อ
ตรวจสอบกับข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้ารับการอบรม
พบว่าปัญหาในการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม

ไปใช้ในการปฏิบัติงานเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่
รายงานมาจากครูที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่สอนใน
โรงเรียนประจำจังหวัดหรือในโรงเรียนขนาดใหญ่
ซึ่งในความเป็นจริงแล้วปัญหาต่างๆ เหล่านี้ไม่ใช่
ปัญหาใหม่ หากเป็นปัญหาที่สั่งสมมานาน และ
บุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายทั้งในระดับนโยบายและ
ระดับปฏิบัติการได้พยายามที่จะแก้ไขโดยใช้
แนวทางและวิธีการต่างๆ ที่หลากหลายตลอดมา
ดังจะเห็นได้จากแผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการ
สอนภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ
แข่งขันของประเทศ (พ.ศ.2549 - 2553) ของ
กระทรวง ศึกษาธิการที่มีงบประมาณสนับสนุนกว่า
สองพันล้านบาท และในการฝึกอบรมหลักสูตร
พัฒนาครูแกนนำวิชาภาษาอังกฤษในครั้งนี้ก็เป็น
โครงการหนึ่งภายใต้โครงการปฏิบัติการไทย
เข้มแข็ง (พ.ศ.2553 - 2555) ที่จะพัฒนาครูทั้งระบบ
ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้รับงบประมาณสนับสนุน
จำนวนเกือบหนึ่งพันห้าร้อยล้านบาท อย่างไรก็ตาม
ปัญหาต่างๆ ยังคงปรากฏอยู่และส่งผลกระทบต่อ
คุณภาพของผู้เรียนตามที่รับทราบกันโดยทั่วไป

ด้านข้อเสนอแนะในการจัดการอบรมใน
ครั้งต่อไป ผู้เข้ารับการอบรมต้องการให้จัดการอบรม
ในประเด็นหัวข้อต่อไปนี้ เทคนิคการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การพัฒนาผลงาน
วิชาการ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในแต่
ละทักษะ รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์ในการวัด การ
สร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ แนวโน้ม
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในอนาคต การผลิต
นวัตกรรมใหม่ๆ และสื่อการเรียนการสอนโดยใช้
เทคโนโลยี ส่วนลักษณะการจัดอบรมควรประกอบ
ด้วย 3 ส่วน คือ การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ และ
การอภิปรายร่วมกันโดยเน้นการฝึกปฏิบัติให้
มากกว่าส่วนอื่น วิทยากรควรเป็นผู้ที่มีความ
สามารถในการถ่ายทอดความรู้ และควรมีวิทยากรที่
เป็นเจ้าของภาษาร่วมด้วย และไม่ควรถอดอบรม
หลายหัวข้อเกินไป ควรเน้นเฉพาะที่จะสามารถ

นำไปใช้ในห้องเรียนได้จริง ข้อเสนอแนะต่างๆ
เหล่านี้ อาทิ หัวข้อการฝึกอบรม จะเห็นได้ว่าเป็น
หัวข้อใหม่ที่ไม่ซ้ำกับการฝึกอบรมที่ผ่านมา ซึ่งอาจ
สะท้อนให้เห็นได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมคิดว่าตนเอง
ได้รับความรู้ในหัวข้อเหล่านั้นอย่างเพียงพอแล้วจึง
ต้องการแสวงหาความรู้ในเรื่องอื่นๆ เพิ่มเติมตาม
ความสนใจของตนเอง ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
ลักษณะการฝึกอบรม เช่น ต้องการให้มีทั้งการ
บรรยาย การฝึกปฏิบัติ และการอภิปรายร่วมกัน
ประเด็นนี้อาจเกิดจากข้อจำกัดของการฝึกอบรมที่
ผ่านมา ซึ่งจากประสบการณ์ตรงของผู้วิจัยในฐานะ
วิทยากรคนหนึ่งพบว่า วิธีการที่วิทยากรใช้ในการ
อบรมจะเน้นที่การบรรยาย ทั้งๆ ที่ผู้พัฒนาหลักสูตร
ได้แนะนำกิจกรรมการฝึกอบรมที่หลากหลาย มีทั้ง
การบรรยาย การทำกิจกรรมกลุ่ม การทำใบงาน
การอภิปราย แต่เมื่อนำหลักสูตรมาใช้ในการปฏิบัติ
จริงพบว่า ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนการ
ฝึกอบรมที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากเวลาในการ
นำเสนอเนื้อหาในแต่ละโมดูลมีจำกัดเพียงโมดูลละ 3
ชั่วโมงเท่านั้น วิทยากรจึงต้องปรับแผนการดำเนิน
กิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา นอกจากนี้แล้วการที่ผู้
เข้ารับการอบรมต้องการให้มีวิทยากรเจ้าของภาษา
ร่วมด้วยนั้น อาจเป็นเพราะครูแกนนำเหล่านี้เป็นครู
ที่จัดอยู่ในกลุ่มเก่ง เนื่องจากมีผลการประเมิน
สมรรถนะจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานอยู่ในระดับสูง ครูเหล่านี้จึงมีพื้นฐานความรู้
ภาษา อังกฤษอยู่ในระดับดี ครูจึงต้องการที่จะ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรที่เป็นเจ้าของภาษา
บ้าง

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานติดตามผลการอบรม
ตามที่นำเสนอมาข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม
ในภาพรวม หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นนี้เป็น
หลักสูตรที่ดี เหมาะสมกับการพัฒนาครูที่เข้ารับการ

ฝึกอบรมให้เป็นครูแกนนำ โดยเป็นผู้ที่มีทั้งความรู้รอบรู้ในด้านทฤษฎี หลักการต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษา และขณะเดียวกันก็สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตามเนื้อหาของบางหัวข้อมีรายละเอียดที่เน้นทฤษฎีค่อนข้างมาก และวิทยากรเกรงว่าหากข้ามหรือตัดทอนเนื้อหาได้ไปจะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จึงมีผลกระทบต่อวิธีการ/กิจกรรมการฝึกอบรม ดังนั้นจึงควรปรับเนื้อหาในส่วนที่เป็นทฤษฎีออกบ้าง โดยเน้นการให้ตัวอย่างที่ผู้รับการอบรมจะนำไปใช้ได้จริงก็จะเป็นอย่างดีแก่ผู้รับการอบรมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วควรมีการพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละโมดูล รายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละโมดูล ระยะเวลาในการฝึกอบรม ตลอดจนถึงรูปแบบการฝึกอบรมที่อาจต้องเน้นการปฏิบัติให้มากกว่าทฤษฎี โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากระดับความรู้ความสามารถของผู้รับการอบรมในครั้งต่อไปแตกต่างจากผู้รับการอบรมในครั้งนี้ และสภาพโรงเรียนที่ครูปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรือเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งทำให้ขาดความพร้อมในหลายๆด้าน ทั้งด้านตัวครู นักเรียน และเทคโนโลยี เพื่อให้เอื้อต่อการที่ผู้รับการอบรมจะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในบริบทของตนเองได้อย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม

2.1 ควรจัดให้มีระบบ หรือจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนรองรับภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมเพื่อ 1) ต่อยอดองค์ความรู้ของผู้รับการอบรมหลังจากอบรมไปแล้ว เพื่อให้ผู้รับการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้งานได้อย่างแท้จริง เช่น ครูบางส่วนอาจมีข้อจำกัดในเรื่องความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี และในการอบรมครูก็ไม่มีโอกาสที่จะทดลองใช้สื่อต่างๆที่วิทยากรนำเสนอด้วยตนเอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่จึงควรให้

ความสำคัญกับประเด็นเหล่านี้โดยต้องประสานกับโรงเรียน และจัดการฝึกอบรมเพิ่มเติมในเรื่องสื่อและเทคโนโลยีในการสอน หรือในเรื่องอื่นๆตามความต้องการของครู และ 2) ช่วยให้การแนะนำหรือเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแก่ครูในกรณีที่ครูประสบปัญหาในการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานจริง

2.2 เนื่องจากครูที่เข้ารับการอบรมในครั้งนี้เป็นครูที่ถือได้ว่าเป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถสูง โดยศูนย์เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือได้จัดทำบัญชีรายชื่อครูที่มีผลการประเมินความรู้ภายหลังการอบรมในระดับดี และดีมากเป็นเครือข่ายของครูผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่ควรจัดกิจกรรมที่จะใช้ประโยชน์จากครูเหล่านี้ เพื่อที่จะเปิดโอกาสให้ครูในเขตพื้นที่ได้ฟังพากันในทางวิชาการ โดยอาจมีศูนย์เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ซึ่งจะเป็นการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ และยั่งยืน

2.3 ควรมีการติดตามการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากจุดอ่อนของการฝึกอบรมโดยทั่วไปคือการที่ผู้รับการอบรมไม่ได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง การติดตามผลอย่างต่อเนื่องนอกจากจะช่วยกระตุ้นการทำงานของครูแล้ว ยังจะช่วยให้เห็นถึงปัญหา และอุปสรรคที่จะนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขต่อไป

2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูภาษาอังกฤษควรนำข้อเสนอแนะจากผู้รับการอบรม ทั้งในเรื่องของประเด็นหัวข้อการอบรม และลักษณะของการอบรมไปประกอบการพิจารณาในการจัดอบรมครั้งต่อไป โดยหากพิจารณาจากการอบรมครูภาษาอังกฤษในอดีตที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ขาดความต่อเนื่อง หัวข้อการอบรมไม่สอดคล้องกับความ

ต้องการและความสนใจของครู จากผลการวิจัยหาก
สังเกตจากข้อเสนอแนะจะพบว่า ครูมีความต้องการ
ความรู้ในเรื่องที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น เนื่องจาก
หลักสูตรฝึกอบรมที่ผ่านมาเป็นหลักสูตรที่จัดได้ว่า
ให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นแก่ครู ดังนั้นการฝึกอบรม
ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจะเป็นการอบรมที่เกิดจาก
ความสนใจ และความต้องการที่แท้จริงซึ่งจะเป็น
ประโยชน์สูงสุดต่อครูผู้เข้ารับการอบรม นอกจากนี้
หากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาครู
ทั้งในระดับนโยบายและระดับเขตพื้นที่มีระบบการ
ทำงานที่ดี ให้การสนับสนุนก็จะช่วยให้การพัฒนาครู
ภาษาอังกฤษมีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- Baker, W. (2008). A Critical Examination of ELT
in Thailand: The Role of Cultural
Awareness. *RELC Journal*, 39 (1),131-
146.
- Foley, J. (2005). English in Thailand. *RELC
Journal*, 36(2), 223-234.
- Graham, H. (2009) . From the Bottom up: A
Case Study of Teacher Training for
Primary School Teachers of English in
a Thai School in North Eastern
Thailand. *English Language Teacher
Education and Development*, 12
(Winter), 31-38.
- Toh, G. (2000). Teaching Writing in Rural
Thailand: Considering New
Perspectives. *TESL Canada Journal*,
17(2), 101-109.
- Wiriyachitra, A. (2002). English Language
Teaching and Learning in Thailand in
this Decade. *ThaiTESOL Focus*, 15(1),
4-9.

- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์. (2553).
*เอกสารโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้ง
ระบบภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง
ปีงบประมาณ 2553*. (เอกสารอัดสำเนา).
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553).
*คู่มือฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์
ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุวีรียาสาส์น.
- พัชราภรณ์ วิลัยวงศ์. (2550). *การติดตามผลการ
ฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหาร
ระดับกลาง กรมทางหลวง กระทรวง
คมนาคม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิจนา รัตนภุมมะ. (2537). *การดำเนินการฝึกอบรม
ระหว่างประจำการที่มีประสิทธิภาพสำหรับ
ผู้บังคับบัญชาในระดับต้น สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำราญ มีแจ่มและคณะ. (2553) . *รายงานประเมินผล
การฝึกอบรมครูแกนนำ (Master
Teachers) ภาษาอังกฤษ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ปีงบประมาณ
2553*. (เอกสารอัดสำเนา).
- อารีรักษ์ มีแจ่ม และสิริพร ปาณางษ์. (2553) .
*การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู
ภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับ
ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2*. *วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*.
12(2), 17-31.